

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2023/Imm. 51

Eqaluk Høegh/Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Uunga siunnersuut:

Meeqqat atuariini angajullermi ingerlaviit marlungortinneqarsinnaanerat, tassa aappaa assassorfiunerusoq aappaalu atuagarsorfiunerusoq, pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Oqaaseqaat:

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, oqallisissiamik Inatsisartunut saqqummiussaqaqaravit Inuit Ataqatigiinnit qujaffigerusuppatsigit.

Meeqqat atuariata – Atuarfitsialaap – meeraq naligalugu – suaassuseq apeqqutaatinnagu – inooqataanikkut tunuliaqutai apeqqutaatinnagit – piginnaasaali aallaavigalugit soqutigisaalu najoqqutaralugit – ilinniarnissaminut periarfissaqartinneqarnissaa tunngavileeqataaffigisussaavaa.

Meeqqap siunissani siunissamullu takorluukkani – meeraqatini allat assigalugit – nammineerluni ilusilersortussaavai – ilinniartitsisuminit ikorfartorneqarluni.

Inatsit naapertorlugu nunatsinni meeqqat atuariat tassaaniaraluarpoq meerartatsinnik ataasiakkaanik inissaqartitsisoq, meerartattalu ilinniagaqarnissamut inuussutissarsiutitaarnissamullu piareersarnissamut periarfissiisoq aqqutissiuussisorlu – minnerunngitsumik immikkut pisariaqartitsisut aamma eqqarsaatigalugit.

Taammaattorli pissutsit piviusut – ukiuni kingullerni uppersarneqartuartut – suli manna tikillugu takutitsipput – nunatsinni meeqqat atuariat, Atuarfitsialak – imaannaanngitsumut killiffeqartoq.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Meeqqat atuarianni angusat arlalippassuarnik uuttuuteqarluni nalilersorneqarsinnaapput, ataatsimulli isigalugu meeqqat atuarianni angusatigut kinguariartortoqartoq takuneqarsinnaavoq. Tamanna peqqutigalugu inuusuttuaqqat ilinniagaqarnerat angusatigut ilinniarlutillu naammassisartut eqqarsaatigalugit appariartortoqassasoq ilimagineqarsinnaavoq, pingaartumik nukappiaqqat akornanni, tassami paasisat takutippaat meeqqat atuarianni nukappiaqqat niviarsiaqqaniit angusalunnerusartut.

Oqallisissiamik siunnersuuteqartup nukappissat niviarsissallu angusamikkut nikingaleraluttuinnarnerat tikippaa, tamatumalu iliuuseqarfigineqarnissaa siunertaralugu atuartunut angajullernut ingerlaviit marlungortinneqarsinnaanerat iluarsiissutaasinnaasutut tikkuarlugu - sammiviit aappaa assassorfiunerusoq aappaalu atuagarsorfiunerusoq.

Nukappiaqqat atuariimmi angusatigut kinguussaagaluttuinnarnerat siunnersuuteqartup ernumanartutut isigaa, tamannalu Inuit Ataqatigiinni isumaqatigilluinnarparput. Ajornartorsiulli nunatsinniinnaanngitsoq nunanili allani aamma takussaaleralluttuinnarpoq. Taamaattumik meeqqat atuarianni nukappiaqqat angusatigut kinguarsimanerunerat pillugu immikkut suliassaqarluta takusinnaavarput.

Meeqqat atuariata aqqissuussaanerata allanngortinneratigut nikingassut iluarsineqarsinnaanersoq ilisimatuussutsikkut tutsuiginartunik uppersaatissaqanngilagut.

Meeqqat atuariat pillugu inatsit tunngavimmigut ajunnglaq, allaat pitsaasorujussuuartut oqaatigineqartarpoq. Meeraq qitiutillugu atuartitseriaaseqarpugut, pingaartumik meeqqap nammineq kinaassutsini aallaavigalugu ilinniartinneqarnissaa inatsimmi pingaartinneqarluni.

Taamaakkami nunatsinni atuariit ataasiakkaat annertuumik kiffaanngissuseqartitaallutik sinaakkusersugaapput. Atuariit ataasiakkaat

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

atuartitsinermik namminneerlutik ilusilersuisinnaatitaapput aalajangersaasinnaallutillu, taamaalillutik atuartuutitik tamaasa inerititaqarfiusussamik atuartissinnaallugit. Inatsit naapertorlugu atuartitsissutit atuartunut aalajangersimasunut tulluarnepaat atussallugit atuariit periarfissaqarput – matumani atuartitsissutit atuagarsornertaqanngitsut salliutinneqarsinnaanerat aamma periarfissaalluni.

Periarfissarli taanna tamakkiisumik atorneraqneq ajortoq naalakkersuisut oqaatigaat. Taamaattumillu Naalakkersuisut allapput kommunit kaammattorneqartariaqartut Ilinniartitaaneq Pillugu Ataatsimiittartoqatigiinni Ataavartumi, kommunit peqataafigisaanni, tamanna piaartumik eqqartorneqassasoq. Naalakkersuisut taama kommuninut kaammattuiniarnerat Inuit Ataqatigiinnit tapersorsorparput.

Eqqaamassavarput atuariit arlallit qulaani periarfissanik atorluaammata. Taama iluatsittumik ingerlatsisut misilittagaat pitsaasut qanoq ilinniarfigineqarsinnaanersut, tamakkulu atuarfinnut allanut siammarnissaat pikkoriffiginerusariaqarpugut. Taamaattumik naalakkersuisut kaammattorusuppagut – misilittakkat pitsaasut siammarterneqarnissaat kommunit suleqatigalugit sulissutigeqqullugu.

Naalakkersuisut akissumminni allapput atuarfimmi angajullit marlunnut avillugit atuagarsornermut assassornermullu periarfissaqartinneqalernissaat iluaqutaassanersoq nalorninartoq. Aamma allapput nukappiaqqat ilinniarfinnut ingerlaqqittartut ikiligaluttuinnarnerata iluarsinissaa atuarfimiinngitsoq, ilinniarfiilli, angajoqqaat inuiaqatigiilli taarmiusut suleqatigiinnermikkut aaqqiissuteqarfigisinnaagaat kaammattuippullu suleqatigiissutigissagipput.

Aap, taamaaliorusunnaqaaq, qanorli iliornikkut? Tassa apeqquterujussuaq. Ilinniartitaanermut Pilersaarut II 2023-mut tunngasoq atuaraanni kisitsisit oqaluttuarnerat nikalluallannarpoq, soorlu aallaqqaataani oqaatigigipput: Ernumanartoqarpoq! Siunnersuuteqartup kisitsisit taakkartugai aamma takutitsipput niviarsiaqqat nukappiaqqallu ilinniaqqiffinnut pigaangamik naammassisartut qanoq nikingatigisut.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Naggataatigut Naalakkersuisut suleqatigiinnissamik kajumissaarutaat uterfigilaarusuppara. Inuusuttortatta ilinniarsimanermikkut qaffassarnissaat inuiaqatigiittut pisariaqarteqaarput. Taakkuupput atorfinnik suliffinnillu inuiaqatigiit napanissaanni atorfissaqartunik inuttaliisussat. Avataaniit tikisitanik amerlavallaanik sulisoqassagutta oqimaaqatigiikkunnaartoqassaaq. Tamanna paarisariaqarparput. Uagut kalaallit ilinniarluta nunarput napatittariaqarparput, oqariartuullu tamanna nunarput tamakkerlugu suaartaatigisariaqarparput, allagartarsualersuilluta sumilu tamaani ersialaartitsilluta. Iinniaqqusineq pissuteqartariaqarpoq inuusuttuaqqat meeqqallu erseqqissumik paasisinnaasaannik. Paasisimasariaqarpaat soq ilinniarneq taama pingaartigisoq, inuiaqatigiit piinnarnagit imminulli napatinnissaq inuuniarnissamullu isertitassat naammaginantut pigiumallugit. Atugarissaarneq eqqartortuagarput inummit namminermit aamma tunngavilerneqassaaq, nammineq iliuuseqarnermi, nammineerumanermi.

Taama oqaaseqarluta inatsisartut oqallilluarnissaannik kissaappagut.